

زنگ خطر واردات بنزین به گوش می رسد

این روزها دستاورد ایران در صادرات بنزین به راحتی از دست رفته و علی رغم اینکه حتی یک لیتر هم بنزین صادر نمی شود هم اکنون گمانه زنی ها برای واردات بنزین نیز از سر گرفته شده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، جلیل سالاری در حاشیه امضای پنج تفاهم نامه میان شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی با شرکت های دانش بنیان در جمع خبرنگاران اظهار کرده است: با برنامه ریزی هایی که انجام داده ایم باید دوره مصرف سوخت را مدیریت کنیم و پس از آن به دنبال ذخیره سازی سوخت باشیم.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران در پاسخ به این پرسش که آیا تولید بنزین در کشور کاهش یافته است، تصریح کرد: تولید بنزین بر مبنای تعداد پالایشگاه هایی که در بخش عملیات هستند و دوره تعمیرات، ممکن است دچار نوسان هایی شود، اما اینکه گفته شود تولید بنزین به ۷۰ یا ۸۰ میلیون لیتر رسیده است صحت ندارد، ما در برخی موارد به تولید ۹۴، ۹۷، ۱۰۰ تا ۱۰۴ میلیون لیتر بنزین هم رسیدیم.

وی درباره صادرات بنزین نیز گفت: هم اکنون به دنبال تأمین نیاز داخل هستیم و سپس بحث ذخیره سازی را خواهیم داشت، اما در همین هفته صادرات گازوئیل (نفت گاز) و بعضی از فرآورده ها را داشته ایم.

صحبت های مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران وضعیت وخیم تولید و مصرف بنزین را در کشور طی ماه های گذشته نشان می دهد. اگرچه برای گرفتن آمار و اطلاعات مستند در خصوص میزان تولید و مصرف بنزین به در بسته خوردیم و آمار رسمی در این خصوص منتشر نمی شود که این موضوع محل سوال است اما با جستجوی ساده در اینترنت به واکنش رسانه ها به صحبت های سالاری برخورد کردیم که عمده این موارد هشدار نسبت به واردات بنزین بود.

به طوری که این نگرانی ایجاد شده است که اگر مصرف بنزین توسط شرکت ملی پالایش و پخش کنترل نشود و راه کاری برای کاهش فروی مصرف اندیشیده نشود کشوری که با زحمت به عنوان صادرکننده بنزین در جهان معرفی شده است دوباره وارد کننده این سوخت استراتژیک شود و واردات بنزین را از سر بگیرد.

حتماً به خاطر دارید که در اوایل دهه ۹۰ وقتی ایران به بنزین نیاز داشت آمریکا چگونه صادرات بنزین به ایران را متوقف کرد و عملاً بنزین به عنوان پاشنه آشیل دولت در آن سال ها تبدیل شد.

پس از تلاش های صورت گرفته تولید بنزین در دهه ۹۰ به رقم قابل توجهی رسید تا حدی که کشوری که روزی نیازمند واردات بنزین بود تبدیل به صادرکننده این سوخت شد. اما اکنون زنگ خطر واردات مجدد بنزین به گوش می رسد به طوری که مسئولان شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی از احتمال واردات و یا تهاثر نفت با بنزین از شهریورماه سخن می گویند.

بی توجهی به هشدارهایی که داده شد

مصرف بنزین در کشور از روزهای پایانی سال ۱۴۰۰ به یکباره اوج گرفت و به ۱۳۱ میلیون لیتر نیز در برخی از روزها رسید و با آغاز نوروز نیز این روند مصرفی همچنان افزایشی بود تا جایی که با کمک مخازن استراتژیک بنزین، شرکت ملی پالایش و پخش توانست روزهای پر مصرف ابتدایی سال جاری را پشت سر گذارد.

در همان ایام رسانه ها هشدارهای جدی را به مسئولان شرکت ملی پالایش و پخش دادند که باید درکنار کنترل مصرف بنزین موضوع افزایش تولید را نیز جدی بگیرند هرچند که می دانیم افزایش تولید یک شبه رخ نخواهد داد اما مسئله اینجا است که می توان دوره اورهال شرکت های پالایشی را کوتاه کرد تا حداقل از این محل ضربه نخوریم.

اکنون که یک ماه از تابستان گذشته است و آمارهای غیر رسمی نشان از مصرف روزانه ۱۲۰ میلیون لیتری بنزین دارد که این میزان مصرف اختلاف قابل توجهی با تولید داشته است که نشان می دهد ماه های آینده در صورت عدم کنترل مصرف و افزایش تولید قطعاً با مشکل جدی رو به رو خواهیم شد که در خوشبینانه ترین حال بازگشت تولید بنزین توسط پتروشیمی ها است.

براساس آمار و اطلاعات رسمی هم اکنون در کشور روزانه ۱۰۳ میلیون لیتر بنزین تولید می شود و این میزان تولید در حالی صورت خواهد گرفت که تمام پالایشگاه ها با ظرفیت کامل اقدام به تولید بنزین کنند هرچند که به گفته مسئولان شرکت ملی پالایش و پخش هم اکنون به دلیل اورهال پالایشگاه های کشور این حجم بنزین تولید نمی شود.

به گواه آمار صادرات بنزین هم اکنون چیزی نزدیک به صفر است مسئولان شرکت ملی پالایش و پخش صادرات بنزین را توقف کرده‌اند تا حجم ذخایر استراتژیک بنزین بهبود پیدا کند اما وضعیت مصرف به گونه‌ای رقم خورده است که به نظر می‌رسد حداقل در کوتاه مدت با این روند امید به صادرات بنزین نخواهیم داشت و در بلند مدت نیز اگر مصرف کنترل شود ممکن است با آمدن پالایشگاه شهید سلیمانی دوباره به صادرکننده بنزین تبدیل شویم اما اکنون مسئله تأمین بنزین برای مصرف روزانه است.

با توجه به شرایط حال حاضر کشور افزایش قیمت بنزین دور از ذهن است بنابراین کنترل مصرف با افزایش قیمت صورت نخواهد گرفت به همین جهت به نظر می‌رسد شرکت ملی پالایش و پخش چاره‌ای ندارد به جز واردات بنزین اما موضوع اینجا است که در بودجه سال جاری ارزی برای واردات بنزین در نظر گرفته نشده است بنابراین موضوع تهاتر نفت با بنزین محتمل‌ترین سناریو پیش رو است.

از سوی دیگر دولت و مجموعه شرکت ملی پالایش و پخش می‌توانست روی کمک سوخت سی ان جی حساب کند. در حال حاضر میزان ۲۳ تا ۲۴ میلیون متر مکعب به صورت روزانه سی ان جی در کشور مصرف می‌شود که این میزان مصرف سی ان جی عملاً از مصرف بنزین کاسته است.

مسئولان صنعت سی ان جی معتقدند اگر دولت هم اکنون نیز فکری به حال صنعت سی ان جی کند تا حد قابل توجهی مصرف سی ان جی می‌تواند رشد کند که این مسئله درنهایت به کاهش مصرف بنزین کمک خواهد کرد.

نمره ضعیف پالایش و پخش در خصوص بنزین

علی رغم تلاش‌های شبانه روزی دولت و وزارت نفت به منظور تأمین منابع مورد نیاز برای حرکت چرخ اقتصاد کشور اما شرکت پالایش و پخش نتوانسته است در خصوص کنترل مصرف و برنامه ریزی برای افزایش تولید بنزین عملکرد خوبی داشته باشد و به نظر می‌رسد بنزین در ماه‌های آتی با این روند، تبدیل به پاشنه آشیل دولت شود به طوری که تمام تلاش‌های مجموعه وزارت نفت که منظور افزایش صادرات نفت صورت گرفته است به جای آنکه در بخش‌های مولد اقتصاد مورد استفاده قرار گیرد صرف تهاتر با بنزین خواهد شد و عملاً دستاوردهای وزارت نفت به باد خواهد رفت.